

Διαγωνισμός Συγγραφής Δοκιμίου
Υπουργείου Εξωτερικών και ΥΠΠΑΝ
(10/3/2020)

«Εάν ήμουν Υπουργός Εξωτερικών για μία μέρα, τι θα άλλαζα»

Βραβείο

Γεωργία Νικολάου

Μαθήτρια της Γ΄ Λυκείου
Στο Λύκειο Παραλιμνίου

Αδιαμφισβήτητα διανύουμε έναν αιώνα ραγδαίων εξελίξεων, τον αιώνα της τεχνολογικής προόδου, της πολιτιστικής ανάπτυξης, των πολιτικών ανατροπών και όλα αυτά είναι μερικά παραδείγματα από τις εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα καθημερινά στην κοινωνία μας. Δυστυχώς, όμως, σε μια τέτοια εποχή όπου κυρίαρχο στοιχείο της είναι η εξέλιξη και η καινοτομία, παρατηρούνται φαινόμενα τόσο κοινωνικά όσο και περιβαλλοντικά που πλήττουν την κοινωνία μας. Συχνό και ταυλόχρονο έντονο είναι το φαινόμενο της έμφυτης ανισότητας, όπου βρίσκεται τις γυναίκες συνεχώς σε μειονεκτική θέση. Τέτοια φαινόμενα αποτελούν επίσης η φτώχεια, η εκμετάλλευση, όπως και τα περιβαλλοντικά προβλήματα, τα οποία διογκώνονται λόγω της απρεπούς στάσης και συμπεριφοράς του ίδιου του ανθρώπου. Σπομένως, κρίνεται επιτακτική η ανάγκη για λήψη κατάλληλων μέτρων, προκειμένου να μειώσουμε τέτοια κρούσματα στον πλανήτη μας και να μπορέσουμε να επιτύχουμε και να ονειρευόμαστε για το μέλλον.

Κάνοντας μία αναδρομή σε πρόσφατη εκδήλωση που παρευρέθηκε ο Υπουργός Εξωτερικών ο κ. Νίκος Χριστοδουχίδης με θέμα «Γυναίκες και διπλωματία», παρατηρούμε πως ως υπουργός πρόβη σε ενέργειες ώστε να ενσωματώσει τις γυναίκες στην εξωτερική πολιτική του τόπου μας. Εξέφρασε επίσης την άποψή του ότι η ισότητα των δύο φύλων πρέπει να συμπεριληφθεί και να ενσωματωθεί ως οριζόντια προτεραιότητα στην εξωτερική πολιτική. Από της δηλώσεις του κ. Χριστοδουχίδη αντισταθμίζεται κανείς τη σοβαρότητα και την επιτακτική ανάγκη για εξίσωση των δύο φύλων.

Η κοινωνία στην Κύπρο έχει διαμορφωθεί από τα αρχαία χρόνια ως πατριαρχική κοινωνία, με τα πατριαρχικά πρότυπα να έχουν αφήσει καλάρχιπα στον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί και σήμερα η μοντέρνα σύσταση της κοινωνίας. Ο άνδρας θεωρείται ως «ανώτερος» και κατέχει κυρίαρχο ρόλο στην εργασία και την πολιτική, ενώ αντίθετως, η γυναίκα περιορίζεται σε οικιακά καθήκοντα και σε ασχολίες που δεν απαιτούν σωματική εξάντληση. Σημαντικό είναι το χάσμα που παρατηρείται μέσα από έρευνες στις δέσεις εργασίας που κατέχουν οι γυναίκες και οι άντρες, που φυσικά οι άντρες έχουν περισσότερες δέσεις εργασίας με προοπτικές ανέλιξης. Λόγω των στερεοτύπων που έχουν αναπτυχθεί δεν δίνεται η δυνατότητα στο γυναικείο φύλο να εργαστεί, καθώς επίσης δεν προωθείται από κανένα φορέα. Πολλές γυναίκες έχουν χειραφετηθεί και δέλουν ως προτεραιότητά τους την επαγγελματική τους προνοχή, εντούτοις, τα επαγγέλματα, τα οποία ακολουθούν σε μεγάλο βαθμό είναι αυτά που παραδοσιακά επιβάλλονται από το κοινωνικό γένος ως «γυναικεία». Επαγγέλματα, δηλαδή, που δεν απαιτούν έντονη σωματική και πνευματική ενέργεια ή που σχετίζονται με θεωρητικές επιστήμες.

Παράλληλα, σημαντική πλοχή των προκλήσεων που εμφανίζονται στην κοινωνία μας είναι η φτώχεια και οι ανιζοες συνθήκες στις οποίες βουν οι άνθρωποι, και κυρίως οι γυναίκες στην σύγχρονη εποχή. Λόγω των ανισοτήτων που εξακολουθούν να υπάρχουν στην κοινωνία, η φτώχεια εντείνεται καθημερινά. Αυτοί που κατέχουν τα κεφάλαια είναι αυτοί που έχουν την ικανότητα να διοικούν την πολιτεία και υιοθετούν το δόγμα «οι πλούσιοι να γίνονται πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι». Στο πλαίσιο του καπιταλιστικού αυτού συστήματος όπου την εξουσία κατέχουν οι λίγοι και όχι οι πολλοί, η δημοκρατία και οι δημοκρατικές αξίες φθείρονται κι εξαφανίζονται. Τόσο η πολιτική όσο και η φυλετική εκμετάλλευση είναι γεγονότα που δεν μπορούν να αμφισβητηθούν πλέον, αφού εύχως ομάδες ανθρώπων, χαμηλότερης κοινωνικο-οικονομικής θέσης, πέφτουν θύματα των ισχυρών και καταφεύγουν στην δουλοπρέπεια, ώστε να κερδίσουν τα βασικά. Δουλεύουν κάτω από άδχιες συνθήκες εργασίας, χωρίς όμως να έχουν περιωρία να αντισταθούν, αφού απειλείται η βωή και η θέση εργασίας τους. Παιδιά μικρής ηλικίας πεδαινούν καθημερινά στην προσπάθεια να εξασφαλίσουν αμαδά πρώτης ανάγκης για να βίσουν. Τέτοιες εικόνες συναντούμε στις χώρες του Τρίτου Κόσμου, όπως σε κάποιες χώρες στην Αφρική, την Ασία κ.ά. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί και στην εκμετάλλευση των γυναικών και στο εμπόριο τους. Πρόκειται για μία υπαρκτή, δεδομένη, αλλά, δυστυχώς, αδέσγη κατάσταση, όπου οι άνδρες επιβάλλονται στις γυναίκες είτε στον εργασιακό τους χώρο,

είλε στην οικογένεια, φλάνοντας μάχιστα σε ακραία σημεία. Σε ίδιες περιπτώσεις τις κακοποιούν σεξουακικά, σωματικά και ψυχικά.

Αναμφίβοχα, βρανταχτή πρόκληση που μαστίζει επίσης την εποχή μας είναι τα διάφορα περιβαλλοντικά προβλήματα. Παρακοιτώντας την επικαιρότητα, εύκολα μπορεί κανείς να αντιληφθεί τη σοβαρότητα των εξελίξεων. Μεγάλες εταιρείες μπροστά στον βωμό του κέρδους δυσιάζουν το φυσικό περιβάλλον. Καταστρέφουν επί καθημερινής βάσεως δάση, φυσικά τοπία και τη φυσική ομορφιά του πλανήτη μας, με στόχο την αύξηση του κέρδους των βιομηχανιών. Πρόσφατα γεγονότα είναι οι πυρκαγιές που ξέσπασαν «ζαφνικά» στον Αμαζόνιο και την Αυστραλία, καταστρέφοντας τη χλωρίδα και την πανίδα. Επιπρόσθετα, λόγω της βεράσθιας τεχνολογικής ανάπτυξης που σημειώνεται στις μέρες μας, εμφανίζονται συνεχώς νέες ανάγκες για τους ανθρώπους. Έτσι, η παραγωγή των ερροστασίων αυξάνεται με αποτέλεσμα να αυξάνεται και η ρύπανση της ατμόσφαιρας. Μεγάλη καταστροφή στο περιβάλλον προκαλούν επίσης τα χημικά όπλα και οι ατομικές βόμβες που οι συνέπειες της χρήσης τους είναι ολέθριες για την ανθρωπότητα. Ας θυμηθούμε το πυρηνικό οχκαούλωμα στη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι (1945), όπου οι παρενέργειες είναι αισθητές ακόμη και σήμερα. Πιο πρόσφατο γεγονός αποτελεί και η έκρηξη στο Τσέρνομπιχ (1986).

Είναι χρέος μας, λοιπόν, να λάβουμε τα κατάλληλα μέτρα και να διασφαλίσουμε την ασφάλεια της κοινωνίας. Εάν ήμουν Υπουργός Εξωτερικών, λοιπόν, για μια μέρα, θα έκανα τα αδύνατα δυνατά για το μέλλον που αξίζει στις νέες γενιές.

Πρωταρχικός στόχος μου θα ήταν η επαναφορά της ισότητας στην κοινωνία. Ισότητα και ίση μεταχείριση σημαίνει την απουσία κάθε διάκρισης λόγω φύλου, έμφυτης ή οικογενειακής κατάστασης, θρησκείας και εθνικότητας. Ίσες ευκαιρίες σε άντρες και γυναίκες σε θέματα εργασίας και πολιτικής. Θα προωδείται και η γυναίκα ως ηγετικό πρότυπο και θα αυξάνεται το αίσθημα της αυτοπεποίθησής της. Έτσι, θα μπορεί να σταθεί επάξια, είτε μόνη της, είτε δίπλα στον σύντροφό της, χωρίς να ντρέπεται για την οικονομική της κατάσταση. Κατάργηση των στερεοτύπων θα είναι μία από τις κυριότερες αλλαγές που θα επεδίωκα ως Υπουργός, προκειμένου ο κάθε άνθρωπος να μπορεί να εκφραστεί ελεύθερα και να έχει πρόσβαση στην εργασία που επιθυμεί. Επίσης, ένα από τα μέτρα που προωδούν τον ομαλό συνδυασμό (συμφιλίωση) προσωπικής και επαγγελματικής ζωής είναι η άδεια μητρότητας και πατρότητας (γονεϊκότητας). Πρόκειται για ένα σημαντικό δικαίωμα των εργοδοτούμενων γονέων που επιρρέπει στη μητέρα όσο και στον πατέρα να απουσιάζουν από την εργασία τους για σκοπούς

φροντίδας του παιδιού της/του στους πρώτους μήνες της ζωής του παιδιού. Για τις περιπτώσεις που ο γυναικείος πληθυσμός υπο-εκπροσωπείται σε θέσει ευδύνης και υπάρχει δυσκολία στην πρόσβαση σε οικονομικά και πολιτικά κέντρα λήψης αποφάσεων, αποτελεσματική ενέργεια είναι η υποχρεωτική διαμόρφωση στην ειδική σύσταση της επιτροπής που θα αποτελέσουν την ηγετική ομάδα, ώστε να συμμετέχει ίσος αριθμός τόσο γυναικών όσο και ανδρών. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε η Υπουργός Εξωτερικών της Νορβηγίας Jone Soreide η εξωτερική πολιτική και η ευδύνη για την ασφάλεια παραδοσιακά είναι τομείς που κυριαρχούσαν οι άνδρες, όταν η ιδέα για τις γυναίκες ήταν να συμμετέχουν σε πιο χαμηλής πολιτικής θέματα, όπως τις οικογενειακές σχέσεις. Η ίδια, όμως, πιστεύει στην ανάγκη της ισχυρής συμμετοχής των γυναικών σε όλους τους τομείς, ιδέα που πρέπει να υιοθετήσει ο καθένας από εμάς.

Σχετικά με τα θέματα της ίσης μεταχείρισης και της ίσης αμοιβής επιβάλλεται σημαντική αλλαγή για να επικρατήσει και πάλι ισορροπία στο κοινωνικό σύνολο. Χρήζει επιτακτικής ανάγκης η επιβολή νόμων σχετικά με την εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών. Τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να κρίνονται και να εκδικάζονται ως ποινικά αδικήματα, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η εξάκριψή τους. Η παροχή δωρεάν παιδείας στους μαθητές και τις μαθήτριες πρέπει να γίνει η βάση για μια έλθουσα μεταρρύθμιση ώστε οι νέοι να αποκτήσουν από νωρίς αξίες και αρχές και να αποφεύγουν στο μέλλον απάνθρωπες συμπεριφορές. Η πολιτεία χρειάζεται να κατανοήσει και να ιεραρχήσει τη νομοθεσία για τα δάνεια, για να μπορούν να αντεπεξέρχονται άτομα που ανήκουν σε χαμηλότερες οικονομικά τάξεις. Πρέπει να δίνονται ίσες ευκαιρίες σε όλους τους ανθρώπους και να έχουν πρόσβαση σε χώρους αναψυχής. Όπως και οι αρχαίοι Έλληνες, έτσι κι εμείς, έχουμε καθήκον να ενδιαφερόμαστε τη συμμετοχή όλων των ανθρώπων σε θέματα, παραστάσεις και συναυλίες, με σκοπό τη διεύρυνση του πνευματικού τους κόσμου. Με αυτόν τον τρόπο, πλούσιοι και φτωχοί, άνθρωποι ανεξαρτήτως χρώματος, μουσουλμάνοι και χριστιανοί, θα έρχονται πιο κοντά και θα αναπτύσσουν σχέσεις. Έτσι, θα μειωθεί το χάσμα που υπάρχει στην κοινωνία γενικότερα και οι άνθρωποι θα μάδουν να συνεργάζονται. Ως αποτέλεσμα, η ανάπτυξη της κοινωνίας θα είναι μαζική, υγιής και προς όφελος όλων των ανθρώπων

Αμετάκλητη είναι η ανάγκη διάσωσης του περιβάλλοντος, αφού πολλοί είναι οι παράγοντες που συντελούν στην καταστροφή του. Ως Υπουργός, θα είχα ως στόχο μου τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης, έτσι ώστε οι άνθρωποι να κατανοούν τις οξείες καταστροφές που μπορούν να προκληθούν εξαιτίας της δύναμης που έχουν οι άνθρωποι λόγω πυρηνικών ή

χημικών. Ακοχούδως, θα έδελα αυστηρά μέτρα, μέχρι και φυλάκιση, για δέματα που αφορούν στην καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος. Λειτουργική θα ήταν και η διεξαγωγή ημερίδων με δέματα τον πλανήτη γενικότερα, προκειμένου να ενημερωθούν όλοι οι άνθρωποι για τα δέματα που απορρέουν από την ορθοχρηστική χρήση των φυσικών πόρων του πλανήτη. Ταυτόχρονα, όμως να κατανοήσουν ότι με ισχύον καταστροφή του πλανήτη, επέρχεται και ο αφανισμός της ανθρωπότητας.

Επομένως, διαπιστώνουμε ότι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει καθημερινά η ανθρωπότητα είναι πάρα πολλές. Εμείς, λοιπόν, καλούμαστε να τις περιορίσουμε και να προφυλαχούμε από αυτές. Είναι χρέος μας, να επιδιώξουμε ένα καλύτερο μέλλον για μας και για τις επόμενες γενιές, γιατί η νέα γενιά έχει ιδανικά, δεν ζεπουχιέται, ούτε προσκυνά. Οπότε, αν είχα την ευκαιρία για μία μέρα να ήμουν Υπουργός Εξωτερικών, θα λειτουργούσα πρώτα με την καρδιά και μετά με το μυαλό. Γιατί μόνο έτσι μπορεί να ανιχνευθεί και να νιώσει η δέση του συνανθρώπου του και, στη συνέχεια, να τον βοηθήσει.

.....

Μεταγραφή: Ε. Χατζηγεωργίου, ΠΙ, ΥΠΠΑΝ

Γραμματοσειρά κειμένου: Κ.Π. Καβάφη, ίδρυμα Ωνάση

(<https://www.openbook.gr/cavafy-script/>)